32000L0056

2000 9 21 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS L 237/45

KOMISIJOS DIREKTYVA 2000/56/EB

2000 m. rugsėjo 14 d.

iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvą 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų ([1]) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/26/EB ([2]), ypač į jos 7a straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Direktyvos 91/439/EEB I ir Ia prieduose nurodytų suderintų Bendrijos kodų sąrašą būtina patikslinti.

(2) Suderintų Bendrijos kodų sąrašą reikia patikslinti atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą šioje srityje bei į atitinkamų derinimų metu sukauptą papildomą praktinę patirtį.

(3) Direktyvos 91/439/EEB II priede nustatyti vairavimo egzaminams taikomi reikalavimai turi būti peržiūrėti atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą šioje srityje.

(4) Būtina peržiūrėti II priedą, kad būtų toliau derinami vairavimo egzaminų reikalavimai Bendrijoje, atsižvelgiant į kasdieninio eismo poreikius. Skatinant tolesnį derinimą reikėtų nustatyti praktinio patikrinimo egzamino vertinimo kriterijus.

(5) II priedo peržiūrėjimu siekiama pagerinti kelių eismo saugą. Todėl reikėtų padidinti teorijos egzamino ir praktinio patikrinimo egzamino minimalius reikalavimus.

(6) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Vairuotojo pažymėjimų reikalų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 91/439/EEB iš dalies keičiama taip:

1. I ir Ia priedai iš dalies keičiami kaip nustatyta šios direktyvos I priede.

2. II priedas pakeičiamas šios direktyvos II priedo tekstu.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. rugsėjo 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2000 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Loyola DE PALACIO

Pirmininko pavaduotoja

([1]) OL L 237, 1991 8 24, p. 1.
([2]) OL L 150, 1997 6 7, p. 41.

I PRIEDAS

I priedo 2 dalyje pažymėjimo 4 puslapyje ir Ia priedo 2 dalyje pažymėjimo 2 puslapyje a punkto 12 papunkčio pirmoji įtrauka pakeičiama taip:

„— kodai nuo 01 iki 99: suderinti Bendrijos kodai

VAIRUOTOJAS (medicininės priežastys)

0.1. Regos korekcija ir (arba) apsauga

01.01 Akiniai

01.02 Kontaktinis lęšis (kontaktiniai lęšiai)

01.03 Apsauginiai akiniai

01.04 Matiniai lęšiai

01.05 Akių danga

01.06 Akiniai arba kontaktiniai lęšiai

02. Klausos arba susikalbėjimo pagalbinė priemonė

02.01 Klausos pagalbinė priemonė vienai ausiai

02.02 Klausos pagalbinė priemonė dviem ausims

03. Galūnių protezavimas arba korekcija

03.01 Viršutinės galūnės protezavimas arba korekcija

03.02 Apatinės galūnės protezavimas arba korekcija

05. Ribotas naudojimas (privalomas naudojimas pagal papildančius kodus, vairavimas su apribojimais dėl medicininių priežasčių)

05.01 Tik kelionėms dienos metu (pavyzdžiui: viena valanda po saulėtekio ir viena valanda iki saulėlydžio)

05.02 Tik kelionėms … km spinduliu nuo vairuotojo pažymėjimo turėtojo gyvenamosios vietos arba tik mieste (rajone) …

05.03 Važiavimas be keleivių

05.04 Tik kelionėms, kurių metu greitis neviršija … km/val.

05.05 Važiavimas leidžiamas tik tuomet, kai kartu važiuoja vairuotojo pažymėjimo turėtojas

05.06 Be priekabos

05.07 Draudžiama važiuoti autostradomis

05.08 Draudžiama vairuoti išgėrus alkoholio

TRANSPORTO PRIEMONĖS PRITAIKYMAS

10. Modifikuota pavarų dėžė

10.01 Rankinė pavarų dėžė

10.02 Automatinė pavarų dėžė

10.03 Elektra valdoma pavarų dėžė

10.04 Pritaikyta pavarų perjungimo svirtis

10.05 Be antrosios pavarų dėžės

15. Modifikuota sankaba

15.01 Pritaikytas sankabos pedalas

15.02 Rankinė sankaba

15.03 Automatinė sankaba

15.04 Su pertvara iš priekio, atlenkiamas arba nuimamas sankabos pedalas

20. Modifikuotos stabdymo sistemos

20.01 Pritaikytas stabdžių pedalas

20.02 Padidintas stabdžių pedalas

20.03 Stabdžių pedalas, tinkamas naudoti kaire koja

20.04 Kojos pėda valdomas stabdžių pedalas

20.05 Pasviręs stabdžių pedalas

20.06 Rankinis (pritaikytas) darbinis stabdys

20.07 Sustiprinto darbinio stabdžio maksimalus panaudojimas

20.08 Darbiniame stabdyje įmontuoto avarinio stabdžio maksimalus panaudojimas

20.09 Pritaikytas stovėjimo stabdys

20.10 Elektra valdomas stovėjimo stabdys

20.11 (Pritaikytas) koja valdomas stovėjimo stabdys

20.12 Su pertvara iš priekio, atlenkiamas arba nuimamas stabdžių pedalas

20.13 Kojos keliu valdomas stabdys

20.14 Elektra valdomas darbinis stabdys

25. Modifikuotos akceleratoriaus sistemos

25.01 Pritaikytas akceleratoriaus pedalas

25.02 Kojos pėda valdomas akceleratoriaus pedalas

25.03 Pasviręs akceleratoriaus pedalas

25.04 Rankinis akceleratorius

25.05 Akceleratorius prie kojos kelio

25.06 Akceleratorius su stiprintuvu (elektroninis, pneumatinis ir pan.)

25.07 Akceleratoriaus pedalas iš kairės stabdžių pedalo pusės

25.08 Akceleratoriaus pedalas iš kairės pusės

25.09 Su pertvara iš priekio, atlenkiamas arba nuimamas akceleratoriaus pedalas

30. Modifikuotos kombinuotos stabdymo ir akceleratoriaus sistemos

30.01 Paraleliniai pedalai

30.02 Tame pačiame (arba beveik tame pačiame) aukštyje esantys pedalai

30.03 Akceleratorius ir stabdys su nuolydžiu

30.04 Akceleratorius ir stabdys su nuolydžiu ir korekcija

30.05 Atlenkiami arba nuimami akceleratoriaus ir stabdžių pedalai

30.06 Pakeltos grindys

30.07 Pertvara šalia stabdžių pedalo

30.08 Pertvara korekcijai šalia stabdžių pedalo

30.09 Pertvara priešais akceleratoriaus ir stabdžių pedalus

30.10 Kulno arba kojos atrama

30.11 Elektra valdomas akceleratorius ir stabdys

35. Modifikuotas valdymo mechanizmų išdėstymas

(Šviesų jungikliai, priekinio stiklo valytuvas arba priekinio stiklo plautuvas, garsinis signalas, posūkių rodikliai ir pan.)

35.01 Valdymo įtaisai, valdomi be neigiamos įtakos transporto priemonės vairavimui ir valdymui

35.02 Valdymo įtaisai, valdomi nepaleidžiant vairo ir kėbulo reikmenų (rankenos, pavarų perjungimo šakutės ir pan.)

35.03 Valdymo prietaisai, valdomi nepaleidžiant vairo ir kėbulo reikmenų (rankenos, pavarų perjungimo šakutės ir pan.) kairiąja ranka

35.04 Valdymo prietaisai, valdomi nepaleidžiant vairo ir kėbulo reikmenų (rankenos, pavarų perjungimo šakutės ir pan.) dešiniąja ranka

35.05 Valdymo prietaisai, valdomi nepaleidžiant vairo ir kėbulo reikmenų (rankenos, pavarų perjungimo šakutės ir pan.) bei bendrų akceleratoriaus ir stabdžių mechanizmų

40. Modifikuotas vairo mechanizmas

40.01 Standartinis vairo mechanizmas su vairo stiprintuvu

40.02 Vairo mechanizmas su sustiprintu vairo stiprintuvu

40.03 Vairo mechanizmas su atsargine sistema

40.04 Prailginta vairo kolonėlė

40.05 Pritaikytas vairas (didesnis ir (arba) storesnis vairas, sumažinto diametro vairas ir pan.)

40.06 Pasviręs vairas

40.07 Vertikalus vairas

40.08 Horizontalus vairas

40.09 Koja valdomas vairavimas

40.10 Alternatyvus pritaikytas vairavimas (valdymo rankenos pagalba ir pan.)

40.11 Rankena ant vairo

40.12 Rankinė korekcija ant vairo

40.13 Su korekcine tenodeze

42. Modifikuotas (-i) galinio vaizdo veidrodis (-iai)

42.01 Išorinis (kairės ar) dešinės pusės galinio vaizdo veidrodis

42.02 Išorinis galinio vaizdo veidrodis, pritvirtintas ant sparno

42.03 Papildomas vidinis galinio vaizdo veidrodis, leidžiantis matyti eismą

42.04 Panoraminis vidinis galinio vaizdo veidrodis

42.05 Galinio vaizdo veidrodis prastai matomam kelio ruožui

42.06 Elektra valdomas (-i) išorinis veidrodis (-iai)

43. Modifikuota vairuotojo sėdynė

43.01 Vairuotojo sėdynė gerai matyti leidžiančiame aukštyje ir normaliame nuotolyje nuo vairo ir pedalo

43.02 Vairuotojo sėdynė, pritaikyta prie kūno formos

43.03 Vairuotojo sėdynė su šonine atrama, užtikrinančia sėdėjimo stabilumą

43.04 Vairuotojo sėdynė su porankiu

43.05 Slankiojančios vairuotojo sėdynės vietos prailginimas

43.06 Saugos diržo pritaikymas

43.07 Pakinktų tipo saugos diržas

44. Motociklų modifikacijos (būtina naudoti papildomą kodą)

44.01 Vienas valdomas stabdys

44.02 (Pritaikytas) ranka valdomas stabdys (galinio rato)

44.03 (Pritaikytas) koja valdomas stabdys (galinio rato)

44.04 (Pritaikyta) akceleratoriaus rankenėlė

44.05 (Pritaikyta) rankinė pavarų dėžė ir rankinė sankaba

44.06 (Pritaikytas (-i)) galinio vaizdo veidrodis (-iai)

44.07 (Pritaikytos) komandos (posūkių rodikliai, stabdžių šviesos, …)

44.08 Sėdynės aukštis, leidžiantis vairuotojui sėdimoje padėtyje nuleisti abi kojas ant kelio tuo pat metu

45. Tik motociklas su priekaba

50. Tik su konkrečiu transporto priemonės arba važiuoklės numeriu (transporto priemonės identifikavimo numeris, TPIN)

51. Tik su konkrečia transporto priemonės arba numerio lentele (transporto priemonės registracinis numeris, TPRN)

ADMINISTRACINIAI REIKALAI

70. Pažymėjimo Nr. …, išduoto …, pakaitas (trečiosios šalies atveju ES/JT skiriamasis ženklas; pavyzdžiui: 70.0123456789.NL)

71. Pažymėjimo Nr. … dublikatas (trečiosios šalies atveju ES/JT skiriamasis ženklas; pavyzdžiui: 71.987654321.HR)

72. Tik A kategorijos transporto priemonės, kurių maksimalus cilindro tūris – 125 cm^3, o maksimali galia – 11 kW (A1)

73. Tik B kategorijos variklį turintys triračiai ar keturračiai (B1)

74. Tik C kategorijos transporto priemonės, kurių maksimali leistina masė neviršija 7 500 kg (C1)

75. Tik D kategorijos transporto priemonės, turinčios ne daugiau kaip 16 sėdimų vietų be vairuotojo vietos (D1)

76. Tik C kategorijos transporto priemonės, kurių maksimali leistina masė neviršija 7 500 kg (C1), o jų priekabos maksimali leistina masė viršija 750 kg, su sąlyga, kad taip sudarytų junginių maksimali leistina masė neviršytų 12 000 kg, o maksimali leistina priekabos masė neviršytų nepakrauto vilkiko masės (C1 + E)

77. Tik D kategorijos transporto priemonės su ne daugiau kaip 16 sėdimų vietų be vairuotojo vietos (D1), kurių priekabos maksimali leistina masė viršija 750 kg, su sąlyga, kad a) taip sudarytų junginių maksimali leistina masė neviršytų 12 000 kg, o maksimali leistina priekabos masė neviršytų nepakrauto vilkiko masės, ir kad b) priekaba nebūtų naudojama keleiviams vežti (D1 + E)

78. Tik transporto priemonės su automatine pavarų dėže

    (Direktyva 91/439/EEB, II priedo 8.1.1 punkto antroji pastraipa)

79. (…) Tik transporto priemonės, atitinkančios skliausteliuose nurodytas specifikacijas, taikant direktyvos 10 straipsnio 1 dalį

    90.01: į kairę

    90.02: į dešinę

    90.03: kairė

    90.04: dešinė

    90.05: ranka

    90.06: koja

    90.07: naudojama“

II PRIEDAS

„II PRIEDAS

I. **VAIRAVIMO EGZAMINAMS TAIKOMI MINIMALŪS REIKALAVIMAI**

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad kandidatai į vairuotojus turėtų žinių bei įgūdžių ir pademonstruotų transporto priemonei vairuoti reikalingą elgseną. Egzaminą, įvestą siekiant šio tikslo, sudaro:

— teorijos egzaminas,

— įgūdžių bei elgsenos patikrinimo egzaminas.

Kokiomis sąlygomis bus rengiamas šis egzaminas, nurodyta toliau.

A. TEORIJOS EGZAMINAS

1. **Forma**

Pasirinkta forma turi užtikrinti, kad kandidatas į vairuotojus žino šio priedo 2–4 punktuose išvardytus dalykus.

Bet kuriam kandidatui į vairuotojus, kuris jau turi vienos kategorijos vairuotojo pažymėjimą ir pageidauja įsigyti kitos kategorijos vairuotojo pažymėjimą, gali būti netaikomos 2–4 punktų bendrosios nuostatos.

2. **Teorijos egzamino, skirto visoms transporto priemonių kategorijoms, turinys**

2.1. Klausimai turi būti pateikti pagal kiekvieną žemiau nurodytą punktą; klausimų turinį ir formą kiekviena valstybė narė nustato savo nuožiūra:

2.1.1. Eismo reguliavimas:

— ypač kiek tai susiję su kelio ženklais, žymėjimais ir signalais, eismo pirmumo teisėmis ir greičio ribojimais;

2.1.2. Vairuotojas:

— budrumo ir požiūrio į kitus eismo dalyvius svarba,

— supratimas, nuovoka ir sprendimų priėmimas, ypač reakcijos greitis, taip pat vairavimo elgsenos pasikeitimai dėl alkoholio, narkotikų ir vaistų, dvasinės būsenos ir nuovargio įtakos;

2.1.3. Kelias:

— svarbiausi principai, susiję su saugaus atstumo tarp transporto priemonių laikymusi, stabdymo atstumais ir judančios transporto priemonės stabilumu įvairiomis oro ir kelio sąlygomis,

— vairavimo rizikos veiksniai, susiję su įvairiomis kelio sąlygomis, ypač joms keičiantis priklausomai nuo oro ir dienos ar nakties meto permainų,

— įvairių kelių tipų ypatybės ir susiję įstatymais numatyti reikalavimai;

2.1.4. Kiti eismo dalyviai:

— specifiniai rizikos veiksniai, susiję su kitų eismo dalyvių patirties stoka ir labiausiai pažeidžiamomis eismo dalyvių, pavyzdžiui, vaikų, pėsčiųjų, dviratininkų ir mažesnio judrumo žmonių kategorijomis,

— rizika, susijusi su įvairių tipų transporto priemonių judėjimu bei vairavimu ir jų vairuotojų skirtingais matymo laukais;

2.1.5. Bendros taisyklės ir nuostatai, kiti dalykai:

— taisyklės, susijusios su administraciniais dokumentais, reikalingais naudojantis transporto priemonėmis,

— bendros taisyklės, nurodančios, kaip vairuotojas turi elgtis avarijos atveju (avarinio sustojimo ženklo statymas ir pranešimas apie iškilusį pavojų) ir kokių priemonių prireikus jis gali imtis, kad padėtų nukentėjusiems,

— saugumo veiksniai, susiję su transporto priemone, kroviniu ir vežamais žmonėmis;

2.1.6. Atsargumo priemonės išlipant iš transporto priemonės;

2.1.7. Eismo saugumui svarbūs mechaniniai aspektai; kandidatai į vairuotojus turi sugebėti nustatyti dažniausiai pasitaikančius gedimus, ypač vairo, pakabos ir stabdžių sistemų, padangų, žibintų ir posūkių rodiklių, atšvaitų, galinio vaizdo veidrodžių, priekinio stiklo ir valytuvų, išmetamųjų dujų šalinimo sistemų, saugos diržų ir garso signalų įtaiso;

2.1.8. Transporto priemonės saugumo įranga, ypač saugos diržų, galvos atramų ir vaiko saugos įrangos naudojimas;

2.1.9. Transporto priemonės naudojimo aplinkos atžvilgiu taisyklės (tinkamas garso signalų įtaisų naudojimas, taupus kuro vartojimas, teršalų išmetimo apribojimas ir pan.).

3. **Specialios nuostatos, susijusios su A ir A1 kategorijomis**

3.1. Privalomas patikrinimas bendrų žinių apie:

3.1.1. apsaugos priemonių, pavyzdžiui, pirštinių, batų, drabužių ir saugos šalmų, naudojimą;

3.1.2. važiuojančiųjų motociklu matomumą kitiems eismo dalyviams;

3.1.3. rizikos veiksnius, susijusius su įvairiomis pirmiau minėtomis kelio sąlygomis, atkreipiant papildomą dėmesį į slidžias vietas, pavyzdžiui, kanalizacijos šulinių dangčius; kelio žymėjimus, pavyzdžiui, linijas ir rodykles; tramvajų bėgius;

3.1.4. pirmiau minėtus eismo saugumui svarbius mechaninius aspektus, papildomą dėmesį skiriant į avarinio stop signalo jungiklį, tepalų lygį ir rato grandinę.

4. **Specialios nuostatos, susijusios su C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 ir D1 + E kategorijomis**

4.1. Privalomas patikrinimas bendrų žinių apie:

4.1.1. vairavimo valandų ir poilsio laiko atžvilgiu taikomas taisykles, kaip numatyta Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3820/85 ([1]); įrašymo įrangos panaudojimą kaip numatyta Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3821/85 ([2]);

4.1.2. taisykles tam tikros rūšies transportui: prekiniam ar keleiviniam;

4.1.3. transporto priemonę ar transporto dokumentus, reikalaujamus šalies ir tarptautiniam prekių ir keleivių vežimui;

4.1.4. kaip elgtis avarijos atveju; kokių priemonių bus imtasi po avarijos ar panašaus įvykio, įskaitant tokius skubius veiksmus kaip keleivių evakuacija ir pirmosios pagalbos teikimo pagrindinės žinios;

4.1.5. atsargumo priemones, kurių bus imtasi nuimant ir keičiant ratus;

4.1.6. transporto priemonės svoriui ir gabaritui taikomas taisykles; greičio ribotuvams taikomas taisykles;

4.1.7. matymo lauko trukdymą dėl transporto priemonės charakteristikų;

4.1.8. kelių žemėlapio skaitymą, maršruto planavimą, taip pat ir naudojant elektronines navigacijos sistemas (neprivaloma);

4.1.9. saugumo veiksnius, susijusius su transporto priemonės pakrovimu: krovinio kontrolę (sukrovimas ir pritvirtinimas), keblumus su įvairių rūšių kroviniais (pvz. skysčiai, kabantys kroviniai, …), prekių pakrovimą ir iškrovimą bei krovimo įrangos naudojimą (tik C, C + E, C1, C1 + E kategorijoms);

4.1.10. vairuotojo atsakomybę vežant keleivius; keleivių patogumą ir saugumą; vaikų vežimą; privalomą patikrinimą prieš pradedant važiuoti; visos autobusų rūšys turi būti teorijos egzamino dalis (visuomeninio transporto autobusai, turistiniai tarpmiestiniai autobusai, specialių gabaritų autobusai, …) (tik D, D + E, D1 ir D1 + E kategorijoms).

4.2. Bendrų žinių apie toliau nurodytas papildomas nuostatas, susijusias su C, C + E, D ir D + E kategorijomis, privalomas patikrinimas:

4.2.1. vidaus degimo variklių, skysčių (pvz., variklio alyvos, aušinimo skysčio, valymo skysčio), degalų sistemos, elektros sistemos, degimo sistemos, transmisijos sistemos (sankabos, pavarų dėžės ir pan.) struktūros ir veikimo principus;

4.2.2. tepalų ir aušinamojo skysčio apsaugą;

4.2.3. padangų struktūros, montavimo, teisingo naudojimo ir priežiūros principus;

4.2.4. stabdžių detalių ir greičio reguliatorių rūšių, veikimo, pagrindinių detalių, prijungimo, naudojimo ir kasdieninės priežiūros principus bei stabdžių su ABS naudojimą;

4.2.5. movų sistemų rūšių, veikimo, pagrindinių detalių, prijungimo, naudojimo ir kasdieninės priežiūros principus (tik C + E, D + E kategorijoms);

4.2.6. gedimų priežasčių nustatymo būdus;

4.2.7. transporto priemonių prevencinę priežiūrą ir būtiną einamąjį remontą;

4.2.8. vairuotojo atsakomybę prekių gavimo, vežimo ir pristatymo pagal sutartas sąlygas atžvilgiu (tik C, C + E kategorijoms).

([1]) OL L 370, 1985 12 31, p. 1.
([2]) OL L 370, 1985 12 31, p. 8.

B. ĮGŪDŽIŲ IR ELGSENOS PATIKRINIMO EGZAMINAS

5. **Transporto priemonė ir jos įranga**

5.1. Vairuoti transporto priemonę su rankine pavarų dėže galima tik išlaikius vairavimo įgūdžių bei elgsenos patikrinimo egzaminą transporto priemone, kurioje yra rankinė pavarų dėžė.

Jei kandidatas į vairuotojus įgūdžių ir elgsenos patikrinimo egzaminą laiko transporto priemone su automatine pavarų dėže, jam išduotame vairuotojo pažymėjime šis faktas turi būti nurodytas. Vairuotojo pažymėjimas su tokiu įrašu galioja tik vairuojant transporto priemonę su automatine pavarų dėže.

„Transporto priemonė su automatine pavarų dėže“ yra tokia transporto priemonė, kurioje pavaros santykis tarp variklio ir ratų gali būti keičiamas tik akceleratoriaus ar stabdžių pedalais.

5.2. Transporto priemonės, kuriomis laikomi įgūdžių bei elgsenos patikrinimo egzaminai, turi atitikti toliau nurodytus minimalius reikalavimus. Valstybės narės gali numatyti griežtesnius kriterijus arba taikyti papildomus kriterijus.

A kategorija:

— laipsniškas išdavimas (kaip numatyta 6 straipsnio 1 dalies b punkto pirmos įtraukos pirmojoje pastraipoje: motociklai be šoninės priekabos, kurių darbinis tūris didesnis kaip 120 cm^3, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 100 km/h greitį),

— tiesioginis išdavimas (kaip numatyta 6 straipsnio 1 dalies b punkto pirmos įtraukos antrojoje pastraipoje: motociklai be šoninės priekabos, kurių variklio galingumas ne mažesnis kaip 35 kW).

A1 pakategorė:

motociklai be šoninės priekabos, kurių darbinis tūris ne mažesnis kaip 75 cm^3.

B kategorija:

keturratės B kategorijos transporto priemonės, galinčios išvystyti ne mažesnį kaip 100 km/h greitį.

B + E kategorija:

junginiai, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 1 000 kilogramų, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 100 km/h greitį, sudaryti iš B kategorijos egzaminavimui skirtos transporto priemonės ir priekabos, ir kurie nepriskiriami prie B kategorijos; kroviniui skirta priekabos dalis yra uždaros dėžės formos, ne mažesnio pločio ir tokio pat aukščio kaip ir transporto priemonė; uždaros dėžės formos korpusas gali būti šiek tiek siauresnis už transporto priemonę, jeigu galinis vaizdas yra įmanomas tik naudojant transporto priemonės išorinius galinio vaizdo veidrodžius; priekaba pateikiama su ne mažesne kaip 800 kilogramų bendrąja faktine mase.

B1 pakategorė:

variklio varomi triračiai ar keturračiai, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 60 km/h greitį.

C kategorija:

C kategorijos transporto priemonės, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 12 000 kilogramų, ne trumpesnės kaip aštuoni metrai ir ne siauresnės kaip 2,40 metrų, galinčios išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; turinčios stabdžius su ABS, pavarų dėžę su ne mažiau kaip aštuoniais pavaros perdavimo skaičiais ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85; kroviniui skirta dalis yra uždaros dėžės formos, ne mažesnio pločio ir tokio pat aukščio kaip ir vairuotojo kabina; transporto priemonė pateikiama su ne mažesne kaip 10 000 kilogramų bendrąja faktine mase.

C + E kategorija:

arba sujungtos transporto priemonės arba junginiai, sudaryti iš C kategorijos egzaminavimui skirtos transporto priemonės ir priekabos, ne trumpesnės kaip 7,5 metrai; tiek sujungtų transporto priemonių, tiek junginių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 20 000 kilogramų, ne trumpesni kaip 14 metrų ir ne siauresni kaip 2,40 metrų, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; turintys stabdžius su ABS, pavarų dėžę su ne mažiau kaip aštuoniais pavaros perdavimo skaičiais ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85; kroviniui skirta dalis yra uždaros dėžės formos, ne mažesnio pločio ir tokio pat aukščio kaip ir vairuotojo kabina; tiek sujungtos transporto priemonės, tiek junginiai pateikiami su ne mažesne kaip 15 000 kilogramų bendrąja faktine mase.

C1 pakategorė:

C1 pakategorės transporto priemonės, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 4 000 kilogramų, galinčios išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; turinčios stabdžius su ABS ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85; kroviniui skirta dalis yra uždaros dėžės formos, ne mažesnio pločio ir tokio pat aukščio kaip ir vairuotojo kabina.

C1 + E pakategorė:

junginiai, sudaryti iš C1 kategorijos egzaminavimui skirtos transporto priemonės ir priekabos, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 1 250 kilogramų; tokie junginiai yra ne trumpesni kaip aštuoni metrai, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; kroviniui skirta priekabos dalis yra uždaros dėžės formos, ne mažesnio pločio ir tokio pat aukščio kaip ir transporto priemonė; uždaros dėžės formos korpusas gali būti šiek tiek siauresnis už vairuotojo kabiną, jeigu galinis vaizdas yra įmanomas tik naudojant transporto priemonės išorinius galinio vaizdo veidrodžius; priekaba pateikiama su ne mažesne kaip 800 kilogramų bendrąja faktine mase.

D kategorija:

D kategorijos transporto priemonės, ne trumpesnės kaip 10 metrų, ne siauresnės kaip 2,40 metrų ir galinčios išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; turinčios stabdžius su ABS ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85.

D + E kategorija:

junginiai, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 1 250 kilogramų, ne siauresni kaip 2,40 metrų, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį, sudaryti iš D kategorijos egzaminavimui skirtos transporto priemonės ir priekabos; kroviniui skirta dalis yra uždaros dėžės formos, ne siauresnė kaip du metrai ir ne aukštesnė kaip du metrai; priekaba pateikiama su ne mažesne kaip 800 kilogramų bendrąja faktine mase.

D1 pakategorė:

D1 pakategorės transporto priemonės, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 4 000 kilogramų, ne ilgesnės kaip penki metrai ir galinčios išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį; turinčios stabdžius su ABS ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85.

D1 + E pakategorė:

junginiai, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne mažesnis kaip 1 250 kilogramų, galintys išvystyti ne mažesnį kaip 80 km/h greitį, sudaryti iš D1 kategorijos egzaminavimui skirtos transporto priemonės ir priekabos; kroviniui skirta dalis yra uždaros dėžės formos, ne siauresnė kaip du metrai ir ne aukštesnė kaip du metrai; priekaba pateikiama su ne mažesne kaip 800 kilogramų bendrąja faktine mase.

B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 ir D1 + E kategorijų egzaminavimui skirtos transporto priemonės, kurios neatitinka pirmiau minėtų minimalių kriterijų, bet buvo naudojamos Komisijos direktyvos įsigaliojimo metu ar anksčiau, gali būti ir toliau naudojamos, bet ne ilgiau kaip dešimt metų po nurodytos datos. Valstybės narės gali įgyvendinti reikalavimus, susijusius su tokiomis transporto priemonėmis vežamais kroviniais, per dešimt metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

6. **Įgūdžių ir elgsenos patikrinimas A ir A1 kategorijoms**

6.1. Transporto priemonės paruošimas ir techninis patikrinimas, atsižvelgiant į kelių eismo saugą

Kandidatai į vairuotojus privalo pademonstruoti, ar jie sugeba pasiruošti saugiai vairuoti, patenkindami tokius reikalavimus:

6.1.1. prisitaikyti tokias saugos priemones kaip pirštines, batus, drabužius ir saugos šalmą;

6.1.2. atlikti padangų, stabdžių, vairo mechanizmo, avarinio sustojimo signalo (jeigu toks yra), rato grandinės, žibintų, posūkių rodiklių ir garso signalų įtaiso būklės pasirinktinį patikrinimą.

6.2. Specialūs manevrai, tikrinami atsižvelgiant į kelių eismo saugą:

6.2.1. pastatyti motociklą ant stovo ir nukelti jį nuo stovo, taip pat, einant šalia transporto priemonės, varyti ją neveikiant varikliui;

6.2.2. pastatyti motociklą ant stovo;

6.2.3. atlikti ne mažiau kaip du manevrus mažu greičiu, taip pat ir slalomą; tai turėtų leisti įvertinti sugebėjimą valdyti sankabą kartu su stabdžiu, pusiausvyrą, matymo lauką ir padėtį ant motociklo bei kojų padėtį ant pakojų;

6.2.4. atlikti ne mažiau kaip du manevrus didesniu greičiu, iš kurių vienas manevras atliekamas įjungus antrą ar trečią pavarą, važiuojant ne mažesniu kaip 30 km/h greičiu, o kitas manevras atliekamas aplenkiant kliūtį, važiuojant ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu; tai turėtų leisti įvertinti sugebėjimą valdyti padėtį ant motociklo, matymo lauką, pusiausvyrą, vairavimo techniką ir pavarų keitimo techniką;

6.2.5. stabdymas: atliekami ne mažiau kaip du stabdymo manevrai, įskaitant avarinį stabdymą ne mažesniu kaip 50 km/h greičiu; tai turėtų leisti įvertinti sugebėjimą valdyti priekinį ir užpakalinį stabdį, matymo kryptį ir padėtį ant motociklo.

6.2.3–6.2.5 punktuose minėti specialūs manevrai turi būti įgyvendinti ne vėliau kaip per penkis metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

6.3. Elgsena eismo metu

Kandidatai į vairuotojus privalo visiškai saugiai atlikti visus žemiau nurodytus manevrus normaliose eismo situacijose, imdamiesi visų reikiamų atsargumo priemonių:

6.3.1. pajudėti po automobilio pastatymo, po sustojimo eismo metu; išsukti iš važiuojamosios kelio dalies;

6.3.2. važiuoti tiesiais keliais; prasilenkti su priešinga kryptimi važiuojančiomis transporto priemonėmis, taip pat ir siaurose vietose;

6.3.3. važiuoti kelio vingiu;

6.3.4. sankryžos: privažiuoti ir kirsti kelio pervažas ir sankirtas;

6.3.5. keisti kryptį: posūkiai į kairę ir į dešinę; keisti eismo juostas;

6.3.6. privažiuoti prie greitkelių ar panašių kelių (jeigu tokie yra) arba išvažiuoti iš jų; įvažiuoti iš greitėjimo juostos; išvažiuoti lėtėjimo juosta;

6.3.7. pasivyti arba aplenkti: pasivyti kitas transporto priemones (jeigu įmanoma); aplenkti kliūtis, pvz., stovinčius automobilius; būti aplenktam (prireikus) kitų transporto priemonių;

6.3.8. kelio ypatumai (jeigu tokie yra): kelio žiedai; geležinkelio pervažos; tramvajų arba autobusų stotelės; pėsčiųjų perėjos; užvažiuoti į didelę įkalnę, nuvažiuoti didele nuokalne;

6.3.9. imtis reikiamų atsargumo priemonių išlipant iš transporto priemonės.

7. **Įgūdžių ir elgsenos patikrinimas B, B1 ir B + E kategorijoms**

7.1. Transporto priemonės paruošimas ir techninis patikrinimas, atsižvelgiant į kelių eismo saugą

Kandidatai į vairuotojus privalo pademonstruoti, ar jie sugeba pasiruošti saugiai vairuoti, patenkindami tokius reikalavimus:

7.1.1. sureguliuoti sėdynę į teisingo sėdėjimo padėtį;

7.1.2. sureguliuoti galinio vaizdo veidrodžius, saugos diržus ir galvos atramas, jeigu tokios yra;

7.1.3. patikrinti, ar uždarytos durys;

7.1.4. atlikti pasirinktinį padangų, vairo mechanizmo, stabdžių, skysčių (pvz., variklio alyvos, aušinimo skysčio, valymo skysčio), žibintų, atšvaitų, posūkių rodiklių ir garso signalų įtaiso būklės patikrinimą;

7.1.5. patikrinti saugaus transporto priemonės pakrovimo veiksnius: kėbulą, apkalas, krovinio duris, kabinos užrakinimą, krovinio pakrovimo ir apsaugos būdą (tik B + E kategorijai);

7.1.6. patikrinti sukabinimo mechanizmą ir stabdžius bei elektros laidus (tik B + E kategorijai).

7.2. B ir B1 kategorijos: patikrinti specialius manevrus, atsižvelgiant į kelių eismo saugą

Pasirinktinai patikrinamas sugebėjimas atlikti tokius manevrus (ne mažiau kaip du manevrai už keturis taškus, taip pat ir vienas manevras važiuojant atbuline eiga):

7.2.1. važiuoti atbuline eiga tiesia linija ir atbuline eiga sukant į dešinę ar į kairę už kampo, tuo pačiu metu laikantis teisingos eismo juostos;

7.2.2. apsukti transporto priemonę priešinga kryptimi, naudojant priekinės ir atbulinės eigos pavaras;

7.2.3. įvairuoti transporto priemonę į stovėjimo vietą ir išvairuoti iš jos (lygiagrečiai, įstrižai ar stačiu kampu) pirmyn ir atgal lygioje vietoje, įkalnėje ir nuokalnėje;

7.2.4. sklandžiai stabdyti kol visiškai sustos; o, reikalui esant, stabdyti staiga.

7.3. B + E kategorija: patikrinti specialius manevrus, atsižvelgiant į kelių eismo saugą:

7.3.1. prikabinti ir atkabinti arba atkabinti ir vėl prikabinti priekabą prie transporto priemonės; manevro metu vilkikas turi būti pastatytas šalia priekabos (t. y. ne vienoje linijoje);

7.3.2. apsukti transporto priemonę posūkyje valstybių narių nuožiūra pasirinkta kryptimi;

7.3.3. saugiai pastatyti transporto priemonę pakrovimui arba iškrovimui.

7.4. Elgsena eismo metu

Kandidatai į vairuotojus privalo visiškai saugiai atlikti visus žemiau nurodytus manevrus normaliose eismo situacijose, imdamiesi visų reikiamų atsargumo priemonių:

7.4.1. pajudėti po automobilio pastatymo, po sustojimo eismo metu; išsukti iš važiuojamosios kelio dalies;

7.4.2. važiuoti tiesiais keliais; prasilenkti su priešinga kryptimi važiuojančiomis transporto priemonėmis, taip pat ir siaurose vietose;

7.4.3. važiuoti kelio vingiu;

7.4.4. sankryžos: privažiuoti ir kirsti kelio pervažas ir sankirtas;

7.4.5. keisti kryptį: posūkiai į kairę ir į dešinę; keisti eismo juostas;

7.4.6. privažiuoti prie greitkelių ar panašių kelių (jeigu tokie yra) arba išvažiuoti iš jų; įvažiuoti iš greitėjimo juostos; išvažiuoti lėtėjimo juosta;

7.4.7. pasivyti arba aplenkti: pasivyti kitas transporto priemones (jeigu įmanoma); aplenkti kliūtis, pvz., stovinčius automobilius; būti aplenktam (prireikus) kitų transporto priemonių;

7.4.8. kelio ypatumai (jeigu tokie yra): kelio žiedai; geležinkelio pervažos; tramvajų arba autobusų stotelės; pėsčiųjų perėjos; užvažiuoti į didelę įkalnę, nuvažiuoti didele nuokalne;

7.4.9. imtis reikiamų atsargumo priemonių išlipant iš transporto priemonės.

8. **Įgūdžių ir elgsenos patikrinimas C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1 ir D1 + E kategorijoms**

8.1. Transporto priemonės paruošimas ir techninis patikrinimas, atsižvelgiant į kelių eismo saugą

Kandidatai į vairuotojus privalo pademonstruoti, ar jie sugeba pasiruošti saugiai vairuoti, patenkindami tokius reikalavimus:

8.1.1. sureguliuoti sėdynę į teisingo sėdėjimo padėtį;

8.1.2. sureguliuoti galinio vaizdo veidrodžius, saugos diržus ir galvos atramas, jeigu tokios yra;

8.1.3. atlikti pasirinktinį padangų, vairo mechanizmo, žibintų, atšvaitų, posūkių rodiklių ir garso signalų įtaiso būklės patikrinimą;

8.1.4. patikrinti elektra valdomas stabdžių ir vairo mechanizmo sistemas; patikrinti ratų, ratų tvirtinimo veržlių, purvasargių, priekinio stiklo, langų ir valytuvų būklę, skysčius (pvz., variklio alyvą, aušinimo skystį, valymo skystį); patikrinti ir naudoti prietaisų skydą, taip pat ir įrašymo įrangą kaip numatyta Reglamente (EEB) Nr. 3821/85;

8.1.5. patikrinti oro slėgį, oro resiverius ir pakabą;

8.1.6. patikrinti saugaus transporto priemonės pakrovimo veiksnius: kėbulą, apkalas, krovinio duris, pakrovimo mechanizmą (jeigu toks yra), kabinos užrakinimą (jeigu toks yra), krovinio pakrovimo ir apsaugos būdą (tik C, C + E, C1, C1 + E kategorijoms);

8.1.7. patikrinti sukabinimo mechanizmą ir stabdžius bei elektros laidus (tik C + E, C1 + E, D + E, D1 + E kategorijoms);

8.1.8. sugebėti imtis specialių transporto priemonės saugos priemonių; tikrinti kėbulą, darbines duris; avarinius išėjimus, pirmosios pagalbos priemones, ugnies gesintuvus ir kitas saugos priemones (tik D, D + E, D1, D1 + E kategorijoms);

8.1.9. skaityti kelio žemėlapį, planuoti maršrutą naudojant ir elektronines navigacijos sistemas (pasirenkamai).

8.2. Patikrinti specialius manevrus, atsižvelgiant į kelių eismo saugą

8.2.1. prikabinti ir atkabinti arba atkabinti ir vėl prikabinti priekabą prie transporto priemonės; manevro metu vilkikas turi būti pastatytas šalia priekabos (t. y. ne vienoje linijoje) (tik C + E, C1 + E, D + E, D1 + E kategorijoms);

8.2.2. apsukti transporto priemonę posūkyje valstybių narių nuožiūra pasirinkta kryptimi;

8.2.3. saugiai pastatyti transporto priemonę pakrovimui arba iškrovimui prie pakrovimo arba iškrovimo platformos ar panašaus įrenginio (tik C, C + E, C1, C1 + E kategorijoms);

8.2.4. pastatyti autobusą taip, kad keleiviai galėtų saugiai įlipti ar išlipti (tik D, D + E, D1, D1 + E kategorijoms).

8.3. Elgsena eismo metu

Kandidatai į vairuotojus privalo visiškai saugiai atlikti visus žemiau nurodytus manevrus normaliose eismo situacijose, imdamiesi visų reikiamų atsargumo priemonių:

8.3.1. pajudėti po automobilio pastatymo, po sustojimo eismo metu; išsukti iš važiuojamosios kelio dalies;

8.3.2. važiuoti tiesiais keliais; prasilenkti su priešinga kryptimi važiuojančiomis transporto priemonėmis, taip pat ir siaurose vietose;

8.3.3. važiuoti kelio vingiu;

8.3.4. sankryžos: privažiuoti ir kirsti kelio pervažas ir sankirtas;

8.3.5. keisti kryptį: posūkiai į kairę ir į dešinę; keisti eismo juostas;

8.3.6. privažiuoti prie greitkelių ar panašių kelių (jeigu tokie yra) arba išvažiuoti iš jų; įvažiuoti iš greitėjimo juostos; išvažiuoti lėtėjimo juosta;

8.3.7. pasivyti arba aplenkti: pasivyti kitas transporto priemones (jeigu įmanoma); aplenkti kliūtis, pvz., stovinčius automobilius; būti aplenktam (prireikus) kitų transporto priemonių;

8.3.8. kelio ypatumai (jeigu tokie yra): kelio žiedai; geležinkelio pervažos; tramvajų arba autobusų stotelės; pėsčiųjų perėjos; užvažiuoti į didelę įkalnę, nuvažiuoti didele nuokalne;

8.3.9. imtis reikiamų atsargumo priemonių išlipant iš transporto priemonės.

9. **Įgūdžių ir elgsenos egzamino vertinimas**

9.1. Kiekvienos pirmiau minėtos vairavimo situacijos vertinimas turi atspindėti kandidato į vairuotojus sugebėjimo naudotis transporto priemonės valdymo mechanizmais laipsnį ir jo parodytą sugebėjimą eismo situacijose vairuoti visiškai saugiai. Egzamino metu egzaminuotojas privalo jaustis visiškai saugus. Kandidatas į vairuotojus egzamino neišlaiko, jei vairavimo klaidos ar elgsena kelia pavojų transporto priemonei, kuria laikomas egzaminas, jos keleiviams ar kitiems eismo dalyviams, nepaisant to, ar egzaminuotojas arba lydintis asmuo turi įsikišti ar ne. Egzaminuotojas savo nuožiūra gali nuspręsti, kada užbaigti egzaminą.

Vairavimo egzaminuotojai privalo būti išmokyti teisingai įvertinti kandidato sugebėjimą saugiai vairuoti. Valstybės narės įgaliota institucija stebi ir prižiūri vairavimo egzaminuotojų darbą, kad būtų užtikrintas teisingas bei nuoseklus vertinimas pagal šiame priede nustatytus reikalavimus.

9.2. Atlikdamas vertinimą, vairavimo egzaminuotojas ypatingą dėmesį turi kreipti į tai, ar vairuotojas kitų atžvilgiu demonstruoja gynybinę ar draugišką elgseną. Tai turėtų atspindėti bendrą vairavimo stilių, į kurį vairavimo egzaminuotojas turėtų atsižvelgti spręsdamas apie kandidatą į vairuotojus. Šios nuostatos galioja tiek adaptuoto, tiek nustatyto (saugaus) vairavimo atžvilgiu, atsižvelgiant į kelio bei oro sąlygas, kitus eismo dalyvius, kitų eismo dalyvių (ypač labiau pažeidžiamų) interesus ir numatant veiksmus.

9.3. Be to, vairavimo egzaminuotojas įvertins, ar kandidatas į vairuotojus:

9.3.1. valdo transporto priemonę deramai naudodamas saugos diržus, galinio vaizdo veidrodžius, galvos atramas, sėdynę, žibintus ir kitus įrengimus; sankabą, pavarų dėžę, akceleratorių, stabdžių sistemas (taip pat ir trečiojo stabdžio sistemą, jeigu tokia yra), vairą; valdo transporto priemonę skirtingose situacijose, važiuodamas įvairiu greičiu; išlaiko stabilumą kelyje; atsižvelgia į transporto priemonės masę ir gabaritus bei ypatybes; krovinio svorį ir rūšį (tik B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D + E, D1 + E kategorijoms), keleivių patogumą (tik D, D + E, D1, D1 + E kategorijoms) (nedidindamas greičio staigiai, važiuodamas tolygiai ir nestabdydamas staigiai);

9.3.2. važiuoja ekonomiškai ir nekenkdamas aplinkai, atsižvelgdamas į apsisukimų skaičių per minutę, keisdamas pavaras, stabdydamas ir didindamas greitį (tik B + E, C, C + E, C1, C1 + E, D, D + E, D1, D1 + E kategorijoms);

9.3.3. stebėjimas: ar stebi iš visų pusių; deramai naudoja veidrodėlius, mato iš toli, iš vidutinio nuotolio, iš arti;

9.3.4. pirmumas arba kelio užleidimas: ar laikosi pirmumo taisyklių sankryžose, pervažose ir sankirtose; kelio užleidimo taisyklių kitais atvejais (pvz., krypties pakeitimas, eismo juostų pakeitimas, specialūs manevrai);

9.3.5. tinkama padėtis kelyje: ar užima tinkamą padėtį kelyje, eismo juostose, kelio žieduose, kelio vingiuose, atsižvelgiant į transporto priemonės rūšį ir ypatumus; pasirengia užimti padėtį;

9.3.6. atstumo laikymasis: ar laikosi tinkamo atstumo iš priekio ir iš šono; laikosi tinkamo atstumo nuo kitų eismo dalyvių;

9.3.7. greitis: ar neviršija leidžiamo maksimalaus greičio; pasirenka greitį atsižvelgdamas į oro arba eismo sąlygas ir, kai įmanoma, laikosi valstybinių greičio apribojimų; važiuoja tokiu greičiu, kuris leistų sustoti matomoje ir laisvoje kelio atkarpoje; pasirenka greitį atsižvelgdamas į kitų tos pačios rūšies eismo dalyvių greitį;

9.3.8. šviesoforai, kelio ženklai ir kiti ženklai: ar tinkamai elgiasi prie šviesoforų; laikosi eismo reguliuotojų nurodymų; tinkamai elgiasi prie kelio ženklų (draudžiamųjų ar nurodomųjų); imasi deramų veiksmų prie kelio ženklinimų;

9.3.9. signalizavimas: ar signalizuoja esant reikalui, tinkamai ir laiku; teisingai rodo kryptis; imasi deramų veiksmų visų kitų eismo dalyvių duodamų signalų atžvilgiu;

9.3.10. stabdymas ir sustojimas: ar laiku mažina greitį, stabdo, sustoja atsižvelgdamas į aplinkybes; numato veiksmus; naudoja įvairias stabdžių sistemas (tik C, C + E, D, D + E kategorijoms); naudoja kitas greičio mažinimo sistemas (tik C, C + E, D, D + E kategorijoms).

10. **Egzamino trukmė**

Egzamino trukmė ir nuvažiuotas atstumas turi būti tokie, kad pakaktų laiko įvertinti šio priedo B poskyryje nurodytus įgūdžius bei elgseną. Bet kokiu atveju A, A1, B, B1 ir B + E kategorijoms vairavimo kelyje trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 25 minutės, o kitoms kategorijoms ne trumpesnė kaip 45 minutės. Į šį laiką neįeina kandidato į vairuotojus priėmimas, transporto priemonės paruošimas, transporto priemonės patikrinimas atsižvelgiant į kelių eismo saugą, specialūs manevrai ir praktinio patikrinimo egzamino rezultatų paskelbimas.

11. **Egzamino vieta**

Egzamino dalis, skirta įvertinti specialius manevrus, gali būti surengta specialiai įrengtoje egzaminavimo aikštelėje. Kai įmanoma, egzamino dalis, skirta įvertinti elgseną eismo situacijose, turėtų vykti keliuose, toliau nuo gyvenamųjų rajonų, greitkeliuose ir autostradose (ar panašiose vietose), taip pat tose miesto gatvėse (gyvenamuose rajonuose, vietose, kur greitis ribojamas iki 30 ir 50 km/h, miesto greitkeliuose), kuriose, yra tikimybė, vairuotojai gali susidurti su įvairaus pobūdžio sunkumais. Taip pat pageidautina, kad egzaminas vyktų įvairaus intensyvumo eismo sąlygomis. Vairavimo kelyje metu praleistas laikas turi būti panaudotas optimaliai, kad būtų galima įvertinti kandidato į vairuotojus sugebėjimus įvairiose galimose eismo situacijose, ypatingą dėmesį kreipiant į šių situacijų pokyčius.

II. **ŽINIOS, ĮGŪDŽIAI IR ELGSENA VAIRUOJANT VARIKLIO VAROMĄ TRANSPORTO PRIEMONĘ**

Visų variklio varomų transporto priemonių vairuotojai bet kuriuo metu privalo turėti 1–9 punktuose nurodytų žinių, įgūdžių ir elgtis taip, kad sugebėtų:

— pastebėti eismo pavojus ir įvertinti jų sudėtingumą,

— pakankamai gerai valdyti savo transporto priemonę, kad nesukeltų avarinių situacijų ir tinkamai reaguotų patekę į tokias situacijas,

— laikytis kelių eismo taisyklių, ypač skirtų išvengti eismo nelaimių ir išlaikyti nenutrūkstamą eismą,

— nustatyti bet kokius didesnius savo transporto priemonės techninius gedimus, ypač keliančius pavojų saugai, ir pasirūpinti, kad jie būtų tinkamu būdu pašalinti,

— atsižvelgti į visus vairavimui poveikio turinčius veiksnius (pvz., alkoholį, nuovargį, silpną regėjimą ir pan.), kad galėtų išlikti nuovokus ir pasinaudoti visais sugebėjimais vairuoti saugiai,

— padėti užtikrinti visų kelių eismo dalyvių saugumą, ypač silpniausiųjų ir labiausiai neapsaugotų, rodyti kitiems deramą pagarbą.

Valstybės narės gali įgyvendinti atitinkamas priemones siekdamos užtikrinti, kad 1–9 punktuose nurodytas žinias, įgūdžius ir elgseną praradę vairuotojai galėtų atnaujinti žinias ir įgūdžius ir toliau demonstruoti motorinės transporto priemonės vairavimui reikalingą elgseną.“